

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 76Ek/132/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117249422
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bomborová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6117249422.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX E., právne zast.: JUDr. Michal Vlkolinský, so sídlom: Námestie SNP 17/29, 960 01 Zvolen, proti povinnému: A. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. G. XXXX/X, XXX XX E., o vymoženie 1327 EUR s príslušenstvom, vedenú súdnym exekútorom: JUDr. Richard Gibarti, so sídlom exekútorskeho úradu Konštantínova 6, 080 01 Prešov, IČO: 37 938 916, pod sp. zn. 274EX 49/18, o námietkach oprávneného proti upovedomeniu o zastavení exekúcie, o sťažnosti oprávneného voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 76Ek/132/2017 zo dňa 19.01.2024, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávneného **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1/ Súdny exekútor dňa 23.02.2023 vydal upovedomenie o zastavení exekúcie (ďalej len „upovedomenie“) a vyzval oprávneného na úhradu trov exekútora vo výške 72 eur (ďalej len „výzva“) podľa ustanovenia § 61n ods. 1 písm. g) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Voči upovedomeniu a výzve oprávnený podal námietky.

2/ Vyšší súdny úradník vydal dňa 19.01.2024 uznesenie, ktorým námietky oprávneného zamietol. Aplikujúc ustanovenia § 61n ods. 1 písm. d/, ods. 3, ods. 4 Exekučného poriadku, čl. 3 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 (ďalej len „nariadenie 2015/848“), posúdil námietky oprávneného ako nedôvodné. Dôvodom vydania upovedomenia súdnym exekútorom bolo oddĺženie povinného uznesením Krajského súdu v Brne, č.k. KSBR 53 INS XXXX/XXXX-X-10 zo dňa 18.04.2018. Uviedol, že podľa čl. 32 v spojení s čl. 19 nariadenia 2015/848 je rozhodnutie o začatí konkurzného konania vydané súdom členského štátu, uznávané vo všetkých ostatných členských štátoch a podľa prílohy A tohto nariadenia je pre Slovenskú republiku záväzná. Preto sa ďalej zaoberal účinkami vyhláseného konkurzu a oddĺženia na prebiehajúcu exekúciu, vrátane posúdenia, či vymáhaná pohľadávka nie je oddĺžením nedotknutá podľa § 166c zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“). Vyhodnotil, že účinky vyhlásenia konkurzu voči dlžníkovi - povinnému začali plynúť okamihom uverejnenia v insolventnom registri. Jedným z účinkov oddĺženia fyzických osôb je nemožnosť začatia exekučného konania, resp. zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania na majetok dlžníka, za predpokladu, že vymáhaná pohľadávka vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom došlo k vyhláseniu konkurzu. Poverený súdny exekútor teda správne aplikoval znenie Exekučného poriadku v spojení so ZoKR a čl. 19 nariadenia 2015/848. Preto vyšší súdny úradník námietky oprávneného proti upovedomeniu o zastavení exekúcie zamietol podľa § 61n ods. 4 Exekučného poriadku.

3/ Voči uzneseniu podal sťažnosť oprávnený. Súdny exekútor zastavil exekúciu bez toho, aby bližšie odôvodnil, prečo povolenie oddĺženia povinného v Českej republike považuje za dôvod pre zastavenie exekúcie, resp. akými úvahami sa riadil, keď dospel k záveru, že je tu dôvod na zastavenie exekúcie.

Základná úprava insolvenčného konania v Českej republike je upravená v zákone č. 182/2006 Zb. o úpadku a spôsoboch jeho riešenia (ďalej len „insolvenčný zákon“), pričom podporne sa uplatňuje aj zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. České právne predpisy rozlišujú tri základné spôsoby riešenia úpadku alebo hroziaceho úpadku dlžníka v insolvenčnom konaní: konkurz (konkurs), reorganizácia (reorganizace), oddĺženie (oddlužení). Oddĺženie je spôsob riešenia úpadku alebo hroziaceho úpadku určený pre dlžníkov, ktorí sú buď fyzickými osobami (bez ohľadu na to, či sú podnikateľmi), alebo právnickými osobami, ktoré nie sú podnikateľskými subjektmi. Slovenská republika uplatňuje Nariadenie Rady (ES) č. 1346/2000 o konkurznom konaní od svojho vstupu do Európskej únie dňa 1. mája 2004 ako aj revidované Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní, rovnako ako ostatné členské štáty, od 26. júna 2017 (čl. 92 nariadenia 2015/848). V ďalšom citoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c), ods. 6, § 389 ods. 1, § 404, § 412a ods. 1, § 413 ods. 1, § 414 ods. 1 a 2 insolvenčného zákona. Podotkol, že podanou sťažnosťou nespochybňuje právomoc súdov členských štátov začať insolvenčné konanie, na ktorého území sa nachádza centrum hlavných záujmov dlžník, rovnako ani skutočnosť, že každé súdne rozhodnutie o začatí insolvenčného konania vynesené súdom členského štátu, ktorý má právomoc podľa článku 3, sa uznáva vo všetkých ostatných členských štátoch od chvíle, keď nadobudne účinky v štáte, v ktorom sa začalo konanie, rovnako ako uznávanie súdnych rozhodnutí, ktoré sa týkajú priebehu a ukončenia insolvenčného konania ako to vyplýva z čl. 3 ods. 1 nariadenia 2015/848. Za nesprávne však považoval závery súdu, ku ktorým dospel nesprávnou aplikáciou ZoKR, napriek tomu, že právna úprava insolvenčného konania a účinky začatia insolvenčného konania sú v právnom poriadku ČR upravené rozdielne v porovnaní s právnou úpravou SR. Podľa právnej úpravy insolvenčného konania v ČR „se zahájením insolvenčního řízení se spojují tyto účinky - výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést. Pro pohledávky za majetkovou podstatou (§ 168) a pohledávky jim na roveň postavené (§ 169) však lze provést nebo vést výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek náležející do majetkové podstaty dlužníka, na základě rozhodnutí insolvenčního soudu vydaného podle § 203 odst. 5 a s omezeními tímto rozhodnutím založenými. Není-li dále stanoveno jinak, výkon rozhodnutí nebo exekuce se i nadále nařizuje nebo zahajuje a provádí proti povinnému „ (§ 109 ods. 1 písm. c) insolvenčného zákona). Citované ustanovenie, na rozdiel od právnej úpravy v SR, so začatím insolvenčného konania nespája „automatické“ ukončenie exekučného konania, naopak - výkon rozhodnutia či exekúciu, ktorá by postihovala majetok vo vlastníctve dlžníka je možné nariadiť alebo zahájiť, nie ho vykonať na rozdiel od exekúcie pohľadávok proti majetkovej podstate, kde je výkon rozhodnutia a exekúciu na základe rozhodnutia insolvenčného súdu možné vykonať. Zdôraznil preto, že na jednej strane účinky vyhlásenia konkurzu voči dlžníkovi - povinného, začali plynúť v zmysle čl. 3 ods. 1 nariadenia 2015/848 okamihom uverejnenia v insolventnom registri, na strane druhej účinkom oddĺženia fyzických osôb v ČR ako členskom štáte nie je nemožnosť začatia exekučného konania, resp. zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania na majetok dlžníka a teda poverený súdny exekútor nesprávne aplikoval znenie Exekučného poriadku v spojení so ZoKR a taktiež v spojení s čl. 19 nariadenia 2015/848, dôsledkom čoho vydal upovedomenie o zastavení exekúcie. Na základe uvedeného preto navrhol, aby súd sťažnosťou napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4/ Povinný sa k sťažnosti nevyjadril.

5/ Súdny exekútor k sťažnosti uviedol, že v zmysle ust. § 167f ods. 2 ZoKR, ak bol vyhlásený konkurz, ide o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu rozhodlo o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú. Uznesením Krajského súdu v Brne č.k. KsBR 53 INS XXXX/XXXX-X-10, zo dňa 18.04.2018, súd zistil úpadok dlžníka - povinnej osoby a povolil jej oddĺženie. Vzhľadom na uvedené a s poukazom na nariadenie 2015/848, mal za to, že v súlade s ustanovením § 61n ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, rozhodol o zastavení predmetnej exekúcie a vydal upovedomenie o zastavení exekúcie a výzvu na úhradu trov súdneho exekútora.

6/ Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

7/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

8/ Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

9/ Podľa § 61n ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekútor vydá upovedomenie o zastavení exekúcie, ak z osobitného predpisu vyplýva, že je tu dôvod na zastavenie exekúcie.

10/ Podľa § 61n ods. 3 prvá veta Exekučného poriadku ak je dôvod na zastavenie v celosti, v upovedomení o zastavení exekúcie podľa odseku 1 exekútor vyzve oprávneného na zaplatenie náhrady výdavkov (§ 198 ods. 2).

11/ Podľa § 61n ods. 4 Exekučného poriadku ak ide o dôvod zastavenia exekúcie podľa odseku 1 písm. c/ až e/ a g/, môže účastník konania do 15 dní od doručenia upovedomenia o zastavení exekúcie podať u exekútora námietky proti upovedomeniu o zastavení exekúcie a vyzve na úhradu trov exekútora. Námietky spolu s napadnutým upovedomením o zastavení exekúcie a výzvou na úhradu trov exekútora predloží exekútor bezodkladne súdu na rozhodnutie. Nedôvodné námietky súd uznesením zamietne. Ak súd námietkam vyhovie, uznesením upovedomenie o zastavení exekúcie zruší alebo výzvu na úhradu trov exekútora vráti exekútorovi na prepracovanie. Ak námietky neboli podané alebo nie sú prípustné, doručí exekútor upovedomenie o zastavení exekúcie súdu.

12/ Podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia 2015/848 ak v tomto nariadení nie je stanovené inak, insolvenčné konania a ich účinky sa riadia právom členského štátu, na území ktorého sa toto konanie začalo (ďalej len „štát, v ktorom sa začalo konanie“).

13/ Podľa čl. 7 ods. 2 písm. f/ nariadenia 2015/848 právo štátu, v ktorom sa konanie začne, stanoví podmienky začatia takéhoto konania, jeho vedenie a ukončenie. Stanoví najmä účinky insolvenčného konania na konania začaté jednotlivými veriteľmi, s výnimkou prebiehajúcich súdnych konaní

14/ Podľa čl. 18 nariadenia 2015/848 účinky insolvenčného konania na prebiehajúce súdne konania alebo prebiehajúce rozhodcovské konania, ktoré sa týkajú majetku alebo práv, ktoré tvoria súčasť konkurznej podstaty dlžníka, sa riadia výlučne právom členského štátu, v ktorom toto súdne konanie prebieha, alebo v ktorom má rozhodcovský súd svoje sídlo.

15/ Podľa čl. 32 ods. 1 nariadenia 2015/848 súdne rozhodnutia vnesené súdom, ktorého rozhodnutie o začatí konania sa uznáva v súlade s článkom 19 a ktoré sa týkajú priebehu a ukončenia insolvenčného konania a súdom schválených vyrovnaní, sa budú taktiež uznávať bez ďalších formalít. Takéto rozhodnutia sa vykonávajú v súlade s článkami 39 až 44 a 47 až 57 nariadenia /EÚ) č. 1215/2012. Prvý pododsek sa vzťahuje aj na rozhodnutia, ktoré priamo vyplývajú z insolvenčného konania a ktoré s týmto konaním úzko súvisia, a to aj v prípade, že ich vynesie iný súd. Prvý pododsek sa vzťahuje aj na rozhodnutia, ktoré sa týkajú ochranných opatrní prijatých po podaní žiadosti o začatie insolvenčného konania alebo v súvislosti s ňou.

16/ Podľa § 166a ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovom kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky: a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len "rozhodujúci deň"), b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu.

17/ Podľa § 167f ods. 2 ZoKR ak bol vyhlásený konkurz, ide o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu rozhodlo o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú. Výťažok exekúcie, ktorý ešte nebol vydaný oprávnenému, exekútor po odpočítaní odmeny a svojich trov, vydá oprávnenému.

18/ S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanovenia súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a zistil, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná.

19/ V konaní nie je sporným, že povinný sa dostal do úpadku a povolilo sa mu oddĺženie uznesením Krajského súdu v Brne, sp. zn. KSR 53 INS XXXX/XXXX-X-10. Spornou je otázka účinkov insolvenčného konania vyhláseného a prebiehajúceho v Českej republike na exekúciu vedenú na území Slovenskej republiky.

20/ Vyšší súdny úradník (zhodne so súdnym exekútorom) mal za to, že je daný dôvod na vydanie upovedomenia o zastavení exekúcie, keďže vymáhaná pohľadávka môže byť uspokojená iba v konkurze, inak sa považuje za nevymáhateľnú. Vychádzal pritom z čl. 32 nariadenia 2015/848 a slovenského ZoKR. Oprávnený však namietal, že účinkom oddĺženia fyzických osôb podľa právnej úpravy Českej republiky (insolvenčného zákona) nie je nemožnosť začatia exekučného konania, resp. zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania, ale naopak - výkon rozhodnutia či exekúciu je možné nariadiť alebo zahájiť (avšak nie ju vykonať).

21/ Súd súhlasil s tvrdeniami oprávneného, že slovenská právna úprava nespája so začatím insolvenčného konania rovnaké účinky ako česká právna úprava. Pri začatí insolvenčného konania je možné podľa § 109 ods. 1 písm. c/ insolvenčného zákona, t.j. českej právnej úpravy, výkon rozhodnutia či exekúciu, ktorá by postihovala majetok vo vlastníctve dlžníka nariadiť alebo zahájiť, nemožno ich však vykonať. Podľa § 205 ods. 1 insolvenčného zákona do majetkovej podstaty patrí majetok, ktorý dlžníkovi patril k okamihu, kedy nastali účinky spojené so začatím insolvenčného konania, ako aj majetok, ktorý dlžník nadobudol v priebehu insolvenčného konania (insolvenčný návrh v posudzovanej veci podal dlžník). Podľa slovenskej právnej úpravy má vyhlásenie oddĺžovacieho konkurzu taký účinok, že už začaté exekučné konania sa zastavujú (§ 167f ods. 2 ZoKR), v prípade oddĺženia splátkovým kalendárom ide rovnako o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu v exekučnom konaní rozhodlo o zastavení exekúcie (§ 168b ods. 1 ZoKR). Z nariadenia 2015/848 síce plynie, že je nevyhnutné riadiť sa českou právnou úpravou, no v jeho čl. 7 ods. 2 písm. f/ je stanovená výnimka, ktorá sa okrem iného týka začatých súdnych konaní, a teda i predmetného exekučného konania, na základe čoho je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia slovenskej právnej úpravy. Obdobne čl. 18 nariadenia 2015/848 stanovuje, že účinky insolvenčného konania na prebiehajúce súdne (alebo rozhodcovské) konania, ktoré sa týkajú majetku alebo práv, ktoré tvoria súčasť konkurznej podstaty dlžníka, sa riadia výlučne právom členského štátu, v ktorom toto súdne konanie prebieha (alebo v ktorom má rozhodcovský súd svoje sídlo). Platí teda, že so začatím insolvenčného konania na území Českej republiky, je spojený ten účinok, že sa bez zbytočného odkladu rozhodne o zastavení exekučného konania na území Slovenskej republiky, ak sa týka majetku alebo práv, ktoré tvoria súčasť konkurznej podstaty dlžníka (povinného) a o zastavení exekúcie rozhodne podľa § 61n ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku súdny exekútor.

22/ Súd však musí dodať, že účinky insolvenčného konania v čase vydania rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka pominuli, nakoľko insolvenčné konanie sa skončilo a súčasne existovali dôvody zastavenia exekúcie i podľa českej právnej úpravy. Lustráciou vo verejne prístupnom Insolvenčnom rejstříku Českej republiky sťažnostný súd zistil, že dňa 02.10.2023 v ňom bolo zverejnené uznesenie sp. zn. KSBR 53 INS XXXX/XXXX-X-52 z 27.09.2023, ktorým Krajský súd v Brne výrokom I. zbral na vedomie splnenie oddĺženia dlžníka - povinného (s manželom) a výrokom IV. rozhodol o jeho oslobodení od platenia pohľadávok, zahrnutých do oddĺženia, v rozsahu, v ktorom dosiaľ neboli uspokojené. Oslobodenie sa vzťahovalo tiež na veriteľov, na ktorých pohľadávky sa v insolvenčnom konaní neprihliadalo, a na veriteľov, ktorí svoje pohľadávky do insolvenčného konania neprihlásili, hoci tak mali urobiť. Oslobodenie sa vzťahovalo i na ručiteľov a iné osoby, ktoré mali voči dlžníkovi pre tieto pohľadávky právo postihu. Výrok I. nadobudol právoplatnosť dňa 02.10.2023 a výrok IV. dňa 18.10.2023. Zo správy insolvenčného správcu o splnení oddĺženia (zverejnenej v Insolvenčnom rejstříku dňa 11.08.2023) vyplýva, že oprávnený bol účastníkom uvedeného insolvenčného konania, pričom prihlásená pohľadávka vo výške 27 479,90 Kč bola dlžníkom uspokojená v rozsahu 32,8978%, t.j. v sume 9 040,27 Kč. Podľa prihlášky si oprávnený prihlásil pohľadávku vo výške 1061,- EUR (istina) a úroky z omeškania vo výške 9% od 02.10.2009 do zaplatenia. Za dátum vzniku pohľadávky označil 10.10.2017 a ako dôvod jej vzniku uviedol zodpovednosť dlžníka v dôsledku úmyselného protiprávneho konania. Pohľadávka vymáhaná v tomto exekučnom konaní podľa exekučného titulu (rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6C/215/2014-56 z 18.01.2016), vykonateľného 10.10.2017, je náhradou škody spôsobenej zamestnancom (zodpovednosť za schodok alebo za stratu predmetom podľa zákona č. 311/2001 Zz. Zákonník práce). Aj s prihliadnutím na okamih vzniku pohľadávky oprávneného priznanej exekučným

titulom, táto predstavuje starú pohľadávku, vzniknutú pred oddĺžením povinného, na ktorú sa vzťahuje oslobodenie od jej platenia podľa § 414 ods. 2 insolvenčného zákona (v znení účinnom do 30.09.2024).

23/ Oslobodením dlžníka od platenia starých dlhov (v rozsahu, v ktorom dosiaľ neboli uspokojené), došlo k premene existujúcich dlhov dlžníka na naturálne obligácie. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo 3509/2010: „pohľadávka, na ktorou sa vzťahuje rozhodnutie o osvobození dlužníka od placení, vydané podle § 414 ods. 1 insolvenčního zákona, v neuhrazeném rozsahu nezaniká, v soudním či jiném řízení ji však již nelze věřiteli přiznat; ve vykonávacím řízení má taková pohledávka stejný režim jako promičená pohledávka“. Oslobodenie povinného od platenia podľa § 414 ods. 1 insolvenčného zákona tak malo za následok, že dlh povinného v dosiaľ neuhradenej časti síce existuje, nie je však súdne/exekučne vymáhateľný, a v rovine exekučného konania predstavuje skutočnosť brániacu vymáhateľnosti exekučného titulu ako dôvod zastavenia exekúcie vymedzený § 61k ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku. Ak by aj teda nebol súdny exekútor zastavil exekúciu upovedomením o jej zastavení, exekúciu by zastavil súd.

24/ Vzhľadom na uvedené považoval súd rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka, ktorým námietky oprávneného voči upovedomeniu o zastavení exekúcie zamietol, za správne. Preto sťažnosť oprávneného ako nedôvodnú podľa § 250 ods. 1 CSP zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).